

Awdurdod
Rheoleiddio
Cyfreithwyr
Solicitors Regulation Authority

Pecyn Briffio y Solicitors Qualifying Examination (SQE)

Chwefror 2020

Cynnwys

Cyflwyniad	3
Cefndir	4
Y SQE a'r dull newydd o gymhwyso	7
Diwyg y SQE	9
SQE1: Cwestiynau aml-ddewis gydag un ateb gorau	11
Peilot SQE1.....	13
Gwaith peilot ar ôl SQE1	14
Asesiadau sgiliau SQE2	15
Peilot SQE2.....	15
Gosod y safonau ar gyfer y SQE	16
Profiad gwaith cymhwyso	17
Goruchwyllo a chymeradwyo.....	18
Cost.....	18
SQE yn Gymraeg	20
Asesiad Risg Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant	22
Camau nesaf a gwerthuso	25
Atodiad 1 – Llwybrau cyfredol tuag at dderbyniadau	27
Atodiad 2 – Llwybrau dangosol newydd tuag at dderbyniadau	28
Atodiad 3 – Cerrig milltir SQE	29

Cyflwyniad

1. Mae pobl yn defnyddio ac yn ymddiried ym mhroffesiwn cyfreithwyr yn ystod rhai o adegau anoddaf eu bywydau. Mae gwaith y proffesiwn yn allweddol wrth ddarparu gwasanaethau cyfreithiol sy'n cefnogi'r rheol gyfreithiol ac yn sail i drafodion cymdeithasol ac economaidd ar draws sectorau ac awdurdodaethau gwahanol.
2. Rydym yn gosod y safonau ar gyfer y proffesiwn er lles y cyhoedd. Mae'n hanfodol bod pawb yn gallu bod yn hyderus bod pobl sy'n ymuno â'r proffesiwn i gyd yn cwrdd â'r un safonau uchel. Er mwyn gwneud hynny, mae'n rhaid i ni fod yn siŵr bod mynediad i'r proffesiwn yn gyson, yn gyfredol ac yn addas at y diben.
3. Mae'r pecyn briffio hwn yn olrhain stori datblygiad y Solicitors Qualifying Examination (SQE) hyd yma, gan gwmpasu'r rhesymeg, yr amcan a manylion y gwaith sydd wedi'i wneud ar amrywiaeth o rannau pwysig o'r dull newydd hwn o gymhwyso. Byddwn yn diweddarar'r briff hwn yn rheolaidd.
4. Cymerwyd y camau cyntaf tuag at SQE yn 2013. Mae'r gwaith sylweddol a wnaed yn ystod y blynyddoedd rhwng hynny wedi nodi problemau gyda'r system gymhwyso bresennol. Mae anghysondebau o ran sut mae llwybrau i'r proffesiwn yn cael eu hasesu ar hyn o bryd, sy'n golygu na allwn fod yn hyderus bod pawb yn bodloni'r un safonau ar y pwynt mynediad. Mae'r system bresennol hefyd yn ddrud ac yn anhyblyg, sy'n creu anawsterau i nifer o ddarpar gyfreithwyr, yn enwedig y rheini o gefndiroedd llai cefnog ac amrywiol.
5. Mae ein cynigion wedi'u cynllunio i ddarparu un arholiad cymhwyso i bawb sydd eisiau ymuno â'r proffesiwn
6. Ein nod cyntaf yw sicrhau mwy o safonau cyson, uchel ar y pwynt mynediad.
7. Rydym hefyd yn awyddus i'r SQE arwain at ddatblygu llwybrau newydd ac amrywiol tuag at gymhwyso, sy'n ymateb i'r farchnad gwasanaethau cyfreithiol cyfnewidiol a hyrwyddo proffesiwn amrywiol drwy gael gwared ar rwystrau artiffisial a rhwystrau na ellir eu cyfiawnhau.
8. Rydym wedi ymrwmo i weithio gydag ystod eang o randdeiliaid allweddol drwy gydol datblygiad y SQE, nid lleiaf drwy'r Grŵp Cyfeirio SQE. Mae'r aelodau'n cynnwys Cymdeithas y Cyfreithwyr, Is-adran y Cyfreithwyr Iau, Cyfreithwyr Cymorth Cyfreithiol Ifanc, Cymdeithas Athrawon y Gyfraith, Cymdeithas Ysgolheigion y Gyfraith a Chymdeithas y Gyfraith Dinas Llundain.
9. Mae newid y ffordd y mae proffesiwn yn cymhwyso yn dasg gymhleth. Rydym wedi bod yn gwrandao ac yn ymateb i'r pryderon y mae pobl wedi'u rhannu a byddwn yn parhau i wneud hynny.

Cefndir

10. Yn gyntaf, gwnaethom nodi ein bwriad i ymgynghori ar newidiadau i'r ffordd rydym yn rheoleiddio addysg a hyfforddiant yn ein [Datganiad Polisi Hyfforddi ar gyfer Yfory](#), a gyhoeddwyd mewn ymateb i'r [Adolygiad Addysg a Hyfforddiant Cyfreithiol](#).¹

11. Amlinellodd ein datganiad awydd i symud oddi wrth:

“...system lle rydym yn rhagnodi'r llwybrau at gymhwyso...i un lle rydym yn nodi'r sgiliau, y wybodaeth a'r priodoleddau y mae'n rhaid i gyfreithiwr newydd eu dangos o'r cychwyn cyntaf a chaniatáu llawer mwy o hyblygrwydd o ran sut ceir y cymwyseddau hynny.”

12. Yn 2014, cyhoeddodd y Bwrdd Gwasanaethau Cyfreithiol (LSB) [Ganllaw Statudol](#). Mae'r argymhellion yn cynnwys:

- gofynion addysg a hyfforddiant sy'n canolbwyntio ar yr hyn mae'n rhaid i unigolyn ei wybod, ei ddeall ac yn gallu ei wneud adeg awdurdodi
- darparwyr addysg a hyfforddiant yn meddu ar yr hyblygrwydd i benderfynu sut i ddarparu hyfforddiant, addysg a phrofiad sy'n bodloni'r canlyniadau sy'n ofynnol
- rheoleiddwyr yn gosod dim cyfyngiadau uniongyrchol neu anuniongyrchol amhriodol ar y niferoedd sy'n dod i mewn i'r proffesiwn.

13. Yn ystod 2014/15, fe wnaethom weithio gyda'r proffesiwn i ddiffinio'r cymwyseddau roeddem yn eu disgwyl wrth bob cyfreithiwr, a chyhoeddwyd [Datganiad newydd o Gymhwysedd Cyfreithwyr](#) ym mis Ebrill 2015. Yn cyd-fynd â'r datganiad, cafwyd:

- [Datganiad o Wybodaeth Gyfreithiol](#): sy'n nodi'r wybodaeth gyfreithiol sydd angen i gyfreithwyr ei dangos wrth gael mynediad.
- [Safonau Trothwy](#): sy'n rhagnodi'r safon ofynnol y mae'r rhaid i gymwyseddau yn y Datganiad Cymhwysedd ei dangos.

14. Gyda'i gilydd, mae'r dogfennau hyn yn diffinio'r safonau ar gyfer gweithio fel cyfreithiwr a'r cymwyseddau y mae angen i ddarparu gyfreithwyr eu dangos er mwyn cymhwyso, ac y byddwn yn eu hasesu drwy'r SQE. Fe'u datblygwyd drwy ymgysylltu'n helaeth â grwpiau ffocws, grŵp Delphi o arbenigwyr, ymchwil gyhoeddus ar raddfa fawr ac

¹Cyhoeddwyd Adroddiad Adolygiad Addysg a Hyfforddiant Cyfreithiol (LETR) ym mis Gorffennaf 2013. Fe'i comisiynwyd ar y cyd â'r SRA, Bwrdd Safonau'r Bar a Rheoleiddio CILEx. Adolygodd adroddiad LETR addysg a hyfforddiant cyfreithiol proffesiynol yng ngoleuni'r fframwaith rheoleiddio newydd a gyflwynwyd gan Ddeddf Gwasanaethau Cyfreithiol 2007 a'r farchnad gyfnewidiol ar gyfer gwasanaethau cyfreithiol. Ymhlith y materion a nododd gyda'r system gyfredol oedd yr angen am fwy o hyblygrwydd mewn gofynion hyfforddi a dull mwy trylwyr o osod safonau.

ymgyngoriad ffurfiol. I gyd, ymgysylltwyd â thua 2,000 o ddefnyddwyr, cyfreithwyr, darparwyr hyfforddiant a rhanddeiliaid eraill.

15. Ar ôl diffinio safonau ymarfer cyfreithwyr, aethpwyd ati i adolygu'r ffordd orau o asesu'r safonau hynny ar y pwynt derbyn. Ein hamcanion oedd sicrhau safonau trylwyr ac ehangu mynediad i'r proffesiwn. Nodwyd nifer o broblemau gyda'r dull presennol o reoleiddio addysg a hyfforddiant i ddarpar gyfreithwyr.
16. Nodwyd anghysondebau yn y system bresennol:
- a) Mae yna llwybrau derbyn gwahanol fel cyfreithiwr, sy'n cael eu hasesu mewn ffyrdd gwahanol – gweler Atodiad 1.
 - b) Ar y llwybrau gradd i ymgeiswyr domestig, mae dros 110 o ddarparwyr yn cynnig yr asesiadau cyfreithiol proffesiynol rydym yn eu nodi. Mae pob un yn gosod ac yn marcio eu hasesiadau eu hunain. Gwyddom fod chwyddiant graddau sylweddol ac anesboniadwy mewn addysg uwch.² Rydym hefyd yn gwybod bod cyfraddau pasio yr Arholiad Proffesiynol Cyffredinol (CPE)/Diploma Graddedig yn y Gyfraith (GDL) a Chwrs Ymarfer y Gyfraith (LPC) yn amrywio o dan 40% i 100%, ond nid ydym yn gwybod y rhesymau pam.
 - c) Ar ddiwedd y Cyfnod o Hyfforddiant Cydnabyddedig (PRT), nid oes unrhyw feincnodi neu safoni er mwyn sicrhau bod penderfyniadau i gymeradwyo hyfforddeion yn cael eu cymryd ochr yn ochr â safon gyson. Hynny yw, ychydig o hyfforddeion sydd ddim yn cael eu cymeradwyo.
17. Gwnaethom hefyd gydnabod bod y system bresennol yn ddrud ac yn anhyblyg. Gall darpar gyfreithwyr fynd yn sownd ar y llwybr derbyn, am resymau heblaw eu gallu i ymarfer, fel cost cyllido hyfforddiant (gall y LPC gostio hyd at £16,750)³ a mynediad at gytundebau hyfforddi.
18. Mae'r tabl isod yn dangos ffigurau dilyniant ar gyfartaledd drwy'r system bresennol, rhwng 2011 a 2019.⁴

Dechrau gradd gymwys yn y gyfraith	Dechrau CPE	Dechrau LPC	Dechrau PRT (cytundeb hyfforddi)	Derbyn fel cyfreithiwr drwy'r llwybrau hyn
23,413	4,499	9,978	5,757	5,407

²[Dadansoddiad y Swyddfa Fyfyrrwyr o ddsbarthiad graddau dros amser, Rhagfyr 2018;](#)
[Dadansoddiad Ystadegol Cymdeithas y Gyfraith 2018](#) tudalen 30

³ Er enghraifft, cofrestrïadau fel canran o'r ceisiadau LPC a CPE llawn amser yn 2018 oedd 85.6% (CPE) a 94.9% (LPC) ar gyfer y rhai a ariennir gan eu darparwr hyfforddiant/cyflogwr; a 58.7% (CPE) a 72.3% (LPC) ar gyfer y rhai sy'n cyllido eu hunain, neu'n cael eu hariannu gan riant/gwarcheidwad: Adroddiad Blynyddol y Central Applications Board Ltd 2018.

⁴ Mae'r data ar gyfer graddau cymwys yn y gyfraith yn cwmpasu'r cyfnod 2014 a 2019. Does dim data ar gael cyn 2014.

19. Ystyriwyd amrywiaeth o ddewisiadau asesu gwahanol:

- diweddarau'r system bresennol (cymwysterau penodol a gynigir gan ddarparwyr awdurdodedig) i adlewyrchu'r Datganiad o Gymhwysedd Cyfreithwyr
- caniatáu i ddarparwyr hyfforddiant gynnig unrhyw raglen hyfforddi ac asesu a oedd yn bodloni gofynion y Datganiad o Gymhwysedd Cyfreithwyr
- sicrhau safonau drwy asesiad canolog, yn lle rhagnodi llwybrau.

Daeth ein gwerthusiad i'r casgliad mai'r trydydd opsiwn oedd yr unig un a allai gyflwyno sicrwydd gwell o ran safonau a mwy o hyblygrwydd hyfforddiant.

20. Archwiliwyd yr opsiynau a'n cynigion datblygol i gyflwyno'r SQE mewn tri ymgynghoriad yn 2015, 2016 a 2017. Siaradwyd â dros 10,000 o bobl a derbyniwyd dros 540 o ymatebion i'n tri [ymgynghoriad](#). Adolygwyd ac addaswyd ein cynigion wrth ymateb i'r adborth. Er enghraifft, gwnaethom gadw'r gofyniad am ddwy flynedd o brofiad ymarferol cyn cymhwyso; gwnaethom ymestyn y cyfnod gweithredu o 2020 i 2021; a darparwyd gwybodaeth fanwl ynglŷn â sut gallai'r asesiad arfaethedig weithio.

21. Ym mis Ebrill 2017, cyhoeddodd ein Bwrdd y byddai'n bwrw ymlaen â'n cynnig i gyflwyno'r dull newydd o gymhwyso.

22. Yn unol â'r [Datganiad Polisi Hyfforddi ar gyfer Yfory](#) a'r cynigion yr ymgynghorwyd arnyh, mae'r dull newydd yn symud pwyslais ein proses reoleiddio o nodi llwybrau i sicrhau canlyniadau.

Mae'r dull newydd yn cydnabod bod safonau yn y sector cyfreithiol yn hollbwysig. Ein rôl ni yw sicrhau bod gan y cyhoedd a chyflogwyr ffydd bod y rhai sy'n ymuno â'r proffesiwn yn addas i ymarfer. Mae hefyd yn cydnabod bod lleihau rhwystrau rheoleiddio a chyflwyno hyblygrwydd yn galluogi'r ymgeiswyr mwyaf talentog i gymhwyso, ac felly'n ehangu mynediad ac yn codi safonau.

23. Y canlyniadau a fwriadwyd o gyflwyno un asesiad cyffredin i bob darpar gyfreithiwr, waeth beth fo'r llwybr a gymerir, yw:

- mwy o sicrwydd o safonau cyson, uchel ar y pwynt derbyn
- datblygu llwybrau newydd ac amrywiol at gymhwyso, sy'n ymateb i'r farchnad gwasanaethau cyfreithiol cyfnewidiol a hyrwyddo proffesiwn amrywiol drwy gael gwared ar rwystrau artiffisial a rhwystrau na ellir eu cyfiawnhau.

Y SQE a'r dull newydd o gymhwyso

24. Bydd y dull newydd o gymhwyso yn cynnwys pedair elfen. Erbyn i ymgeiswyr geisio cael eu derbyn fel cyfreithwyr, rhaid iddynt fod:

- a) wedi pasio dau gam yr asesiad SQE
- b) wedi derbyn gradd neu gymhwyster cyfwerth, neu wedi cael profiad cyfatebol
- c) wedi cwblhau cyfnod o ddwy flynedd o leiaf o brofiad gwaith cyfreithiol cymwys
- d) bod o gymeriad ac addasrwydd boddhaol, i'w asesu adeg derbyn.

25. Fel ag y mae ar hyn o bryd, bydd y rhai sydd heb radd a'r rheini sydd heb radd yn y gyfraith, yn gallu cymhwyso fel cyfreithiwr.⁵ Rydym yn disgwyl y gall y proffesiwn barhau i fod yn broffesiwn i raddedigion yn bennaf, ond nid yn gyfan gwbl, er ein bod yn gobeithio gweld ymgeiswyr yn dechrau cymhwyso drwy'r llwybr prentisiaeth newydd. Ond bydd y SQE yn ein galluogi i wneud yn siŵr bod pawb sy'n cael eu derbyn fel cyfreithwyr yn gallu dangos bod ganddynt y wybodaeth a'r sgiliau rydyn ni'n eu nodi yn y Datganiad o Gymhwysedd Cyfreithwyr.

26. I grynhoi, bydd y SQE o fudd i'r:

- **Cyhoedd** – sy'n gallu ymddiried mewn cyfreithwyr, ym mha bynnag ffordd y cawsant eu hyfforddi, eu bod yn bodloni'r un safonau uchel. Mewn arolwg, dywedodd 79% o aelodau'r cyhoedd y dylai pawb basio'r un arholiad terfynol i ddod yn gyfreithiwr, a dywedodd 76% y byddai ganddynt fwy o hyder mewn cyfreithwyr pe baent i gyd wedi pasio'r un arholiad terfynol.⁶
- **Cwmnïau cyfreithiol** – a fydd â gwarant gwell o ran safonau ac a allai elwa o ehangu'r gronfa dalent o bosib. Bydd ganddynt hefyd fwy o hyblygrwydd i deilwra eu hyfforddiant mewn ffordd sy'n gweithio orau i'w hyfforddeion ac i ddiwallu eu hanghenion busnes.
- **Darparwyr addysg** – sy'n gallu defnyddio eu harbenigedd eu hunain i hyfforddi ymgeiswyr SQE yn effeithiol ac yn gallu ymateb yn gyflym i ddatblygiadau mewn gwasanaethau cyfreithiol, fel technoleg gyfreithiol, sydd ddim yn dod o fewn y SQE.
- **Darpar gyfreithwyr** – sy'n gallu gwneud dewisiadau, yn seiliedig ar dystiolaeth glir, ynglŷn â sut i hyfforddi a pha ddarparwyr i'w dewis. Bydd yn rhoi cyfle teg i'r ymgeiswyr gorau, o bob cefndir, gymhwyso fel cyfreithiwr. Mae'n bwysig nodi y bydd

⁵ Mae tua 6% o gyfreithwyr yn cymhwyso drwy'r llwybr CILEx ac efallai na fydd ganddynt radd. Mae tua 14.5% o gyfreithwyr yn cymhwyso drwy'r Cynllun Trosglwyddo Cyfreithwyr Cymwysedig. Mae tua 80% yn cymhwyso drwy gwblhau QLD/GDL, LPC a chytundeb hyfforddiant. Mae gan tua 55% o fyfyrwyr LPC radd yn y gyfraith a 45% heb radd yn y gyfraith.

⁶ [Arolwg ComRes o 1866 o oedolion yng Nghymru a Lloegr ym mis Awst 2016.](#)

y SQE nid yn unig yn dilysu gwahanol lwybrau i'r proffesiwn, bydd hefyd yn cael gwared ar unrhyw oedi o ran y cytundeb hyfforddi.

27. Mae'r rhain yn fuddion pwysig y gobeithiwn y byddant yn deillio o'r SQE. Serch hynny, mae yna faterion cymdeithasol ehangach na all y SQE eu datrys a gwyddom fod nifer o ffactorau, gan gynnwys cefndir cymdeithasol, yn effeithio ar amrywiaeth y proffesiwn cyfreithiol.^{[1][2]} Er enghraifft, mae patrwm o berfformiad gwahaniaethol yn ôl nodwedd warchoddedig a chefnidir cymdeithasol ar draws addysg uwch ac asesiad proffesiynol.^[3] Mae'n hollbwysig bod y SQE yn deg ac yn ddiduedd, serch hynny mae'n debygol y bydd y patrwm hwn yn parhau, fel manau eraill ac yn holl asesiadau hyfforddi cyfreithwyr ar hyn o bryd. Ceir arferion gwael yn y gweithle hefyd mewn gwasanaethau cyfreithiol – fel nifer o sectorau eraill - ac anghydraddoldebau sylfaenol mewn cymdeithas, gan gynnwys materion symudedd cymdeithasol a gwahaniaethu, na all y SQE fynd i'r afael â nhw.
28. Gall y SEQ ddarparu asesiad teg a thrylwyr o gymhwysedd yn ystod y pwynt mynediad, beth bynnag bo'r llwybr a gymerwyd, yn unol â'n amcan i gael mwy o sicrwydd o safonau cyson, uchel ar y pwynt mynediad. Rydym hefyd am iddo arwain at ddatblygu llwybrau newydd ac amrywiol at gymhwyso, sy'n ymateb i'r farchnad gwasanaethau cyfreithiol cyfnewidiol a hyrwyddo proffesiwn amrywiol drwy gael gwared ar rwystrau artiffisial a rhwystrau na ellir eu cyfiawnhau. Fel rhan o hynny, gall gynnig cyfle gwell i fonitro ac ymchwilio i'r hyn sy'n digwydd dros amser, a fydd yn gwneud cyfraniad positif i broffesiwn cryf ac amrywiol.

Datblygu'r SQE

29. Ym mis Mawrth 2018, cymeradwyodd y LSB fframwaith ar gyfer ein gofynion derbyn newydd a'r Rheoliadau SQE. Bydd ail gais yn cael ei wneud er mwyn cymeradwyo trefniadau rheoliadol pellach, unwaith bydd diwyg y SQE wedi'i gwblhau.
30. Ym mis Gorffennaf 2018, penodwyd Kaplan i ddatblygu a chyflwyno'r SQE. Gwnaed y penodiad yn dilyn proses gaffael gystadleuol blwyddyn o hyd. Mae Kaplan yn darparu addysg, hyfforddiant ac asesu ar draws gwasanaethau proffesiynol, gan gynnwys y gyfraith, gwasanaethau ariannol, cyfrifyddiaeth a bancio. Mae ganddo brofiad uniongyrchol o asesu o fewn y sector cyfreithiol yng Nghymru a Lloegr fel darparwr y Cynllun Trosglwyddo Cyfreithwyr Cymwysedig (QLTS). Ni fydd Kaplan yn darparu hyfforddiant ar gyfer y SQE ac mae wedi gwerthu ei adran hyfforddi cyfreithiol i BARBRI International.

[1] [Adroddiad y Bridge Group 'Cyflwyniad i'r Solicitors Qualifying Examination: Monitro a Gwneud y Mwyaf o Amrywiaeth, Mawrth 2017. Gweler ffigur 2: 'Ffactorau sy'n effeithio ar amrywiaeth yn y proffesiwn cyfreithiol', tudalennau 10—11.](#)

[2] [Gweler mwy ym mharagraff 74, gan gynnwys cyfeiriad at droednodyn 31: \[Universities UK: Closing the Gap.\]\(#\)](#)

[3] [Gweithgaredd awdurdodi a monitro 2016/17.](#)

31. Hyd yma, mae 27 o sefydliadau wedi cofrestru ar gyfer y rhestr SQE o ddarparwyr hyfforddi ar ein gwefan. Mae'r rhain yn amrywio o brifysgolion traddodiadol (Ysgol y Gyfraith Nottingham, Prifysgol Nottingham Trent; City, Prifysgol Llundain; Prifysgol De Montford) i ddarparwyr adnabyddus ym maes addysg gyfreithiol broffesiynol (Prifysgol BPP, Prifysgol y Gyfraith) a sefydliadau preifat (Gwasg Prifysgol Rhydychen, BARBRI International).

32. Yn ôl ein haddewid yn y tri ymgynghoriad cyhoeddus⁷, rydym yn cydweithio â rhanddeiliaid ar ddatblygu'r SQE. Rydym wedi:

- Sefydlu Grŵp Cyferio SQE, ac mae'r aelodau'n cynnwys: Cymdeithas y Cyfreithwyr, Is-adran y Cyfreithwyr Iau, Cyfreithwyr Cymorth Cyfreithiol Ifanc, Cymdeithas Athrawon y Gyfraith, Cymdeithas Ysgolheigion y Gyfraith a Chymdeithas y Gyfraith Dinas Llundain.
- Llunio grŵp LinkedIn sy'n agored i bawb. Ar hyn o bryd, mae gan y grŵp 1,470 o aelodau o'r proffesiwn, prifysgolion a darparwyr hyfforddiant eraill.
- Cynnal gweminarau SQE rheolaidd, sydd wedi'u gwyllo gan dros 1,000 o bobl.
- Dod ag arbenigwyr pynciau at ei gilydd i roi cyngor ar agweddau technegol y SQE.
- Cynnal arolygon ar agweddau o'r SQE, gan gynnwys y Fanyleb Asesu ac amseriad y ffenestri asesu. Derbyniwyd dros 650 o ymatebion i'n harolygon.
- Cynnal trafodaethau bord gron i drafod asesu'r sgiliau yn SQE1 a 2.
- Cynnal cynadleddau blynyddol gyda darparwyr hyfforddiant, sydd wedi denu tua 100 o gynadleddwyr bob blwyddyn.
- Ymgysylltu â rhanddeiliaid ynglŷn â darparu'r SQE yn Gymraeg (gweler mwy isod).

33. Mae'r grwpiau hyn yn ein helpu i ddatblygu cynnwys a fformat yr asesiadau SQE, fel y nodwyd drwy Fanyleb Asesu'r SQE. Rydym yn disgrifio ein gwaith o dreialu a phrofi'r SQE isod.

Diwyg y SQE

34. Rydym yn parhau i ddatblygu diwyg yr asesiadau SQE. Cytunwyd ar y sgiliau a'r wybodaeth y bydd y SQE yn eu hasesu, fel y nodwyd ym mharagraff 13. Dyma'r set o gymwyseddau a nodir yn ein Datganiad o Gymhwyster Cyfreithwyr a'r wybodaeth a nodir yn y Datganiad o Wybodaeth Gyfreithiol. Byddant yn cael eu hasesu i'r safon a nodir yn y Safon Trothwy. Ymgynghorwyd yn eang ynglŷn â'r safonau ac roedd cefnogaeth eang i'r wybodaeth, y sgiliau a'r cymwyseddau arfaethedig. Bydd moeseg broffesiynol yn treiddio

⁷ Ymateb i'r ail ymgynghoriad, Ebrill 2017; a phara, 24, ymateb i'r trydydd ymgynghoriad SQE, Tachwedd 2017.

drwy'r asesiad. Bydd cwestiynau moesegol sydd heb eu crybwyll⁸ yn cael eu cynnwys yn SQE1 a 2. Mae hyn yn welliant sylweddol i'r sefyllfa bresennol: nid yw'n ofynnol dysgu moeseg mewn Gradd Gymwys yn y Gyfraith (QLD) neu GDL.

⁸ Mae "heb eu crybwyll" yn golygu na fydd cwestiwn yn cael ei nodi i ymgeiswyr fel un sy'n ymwneud â moeseg neu ymddygiad proffesiynol. Wrth ymarfer, bydd gofyn iddynt sylwi bod patrwm ffeithiau yn arwain at fater moesegol.

35. Bydd y SQE yn asesu'r cymwyseddau hyn mewn dau gam. Mae SQE1 yn asesu gwybodaeth gyfreithiol weithredol (FLK); mae SQE2 yn asesu sgiliau cyfreithiol ymarferol. Felly yr eglurwn isod, rydym yn parhau i ystyried a ddylid asesu sgiliau yn SQE1 a 2.

SQE1	SQE2
<p>Asesiadau Gwybodaeth Gyfreithiol Weithredol (FLK)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egwyddorion Ymddygiad Proffesiynol, Cyfraith Gyhoeddus a Gweinyddol a systemau cyfreithiol Cymru a Lloegr - Datrys Anghydfod mewn Cytundeb neu Gamwedd - Cyfraith ac Ymarfer Eiddo - Cyfraith ac Ymarfer Busnes - Ewyllysiau a Gweinyddu Ystadau ac Ymddiriedolaethau - Cyfraith ac Ymarfer Troseddol <p>Asesiadau Sgiliau Cyfreithiol Ymarferol</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ymchwil Cyfreithiol - Sgiliau Ysgrifennu 	<p>Asesiadau Sgiliau Cyfreithiol Ymarferol</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cyfweld â Chleientiaid - Eiriolaeth/Cyfathrebu Llafar Darbwyllo - Dadansoddi Achosion a Materion – gan gynnwys Cynlluniau Negodi - Ymchwil Cyfreithiol a Chyngor Ysgrifenedig - Drafftio Cyfreithiol <p>Wedi'u hasesu yn y cyd-destunau canlynol:</p> <p>Ymarfer Troseddol; Datrys Anghydfod, Eiddo; Ewyllysiau a Gweinyddu Ystadau ac Ymddiriedolaethau; Ymarfer Masnachol a Chorfforaethol.</p>

SQE1: Cwestiynau aml-ddewis gydag un ateb gorau

36. Bydd Asesiadau FLK yn SQE1 yn cynnwys cwestiynau aml-ddewis gydag un ateb gorau. Mae cwestiynau aml-ddewis yn cael eu defnyddio'n rheolaidd mewn asesiadau proffesiynau eraill (er enghraifft, mewn meddygaeth, fferylliaeth, cyfrifyddiaeth). Maen nhw hefyd yn cael eu defnyddio mewn cyd-destun cyfreithiol, mewn sefydliad prifysgol ac archwiliadau trwyddedu proffesiynol uchel (er enghraifft, o fewn y LLB, ar y LPC, ar y Cwrs Hyfforddi Bar Proffesiynol ac fel rhan o Arholiad Bar Aml-dalaith yr Unol Daleithiau, gan gynnwys Bar Efrog Newydd).

37. Mae'r cwricwlwm gwybodaeth gyfreithiol i'w asesu drwy'r FLK yn SQE1 yn cynnwys yr holl Sylfeini Gwybodaeth Gyfreithiol gyfredol sydd angen eu dysgu ar y QLD/GDL a phynciau craidd y LPC, a Gwrthdaro mewn Cyfreithiau yn ychwanegol. Fel y nodwyd, bydd cwestiynau am foeseg proffesiynol yn treiddio drwy bob rhan o'r asesiad. Mae hyn yn welliant sylweddol o'i gymharu â'r system bresennol, lle nad yw moeseg yn rhan o gam academaidd yr hyfforddiant. Ceir mwy o fanylion am gyfraith sylwedd yn y [Cyd-Ddatganiad](#) cyfredol.

38. Mae'r asesiad FLK yn integreiddio cyfraith sylwedd a gweithdrefnol. Mae wedi'i gynllunio i asesu gallu ymgeiswyr i:

a) Nodweddu natur problem gyfreithiol (mae'r asesiadau'n cynnwys amrywiaeth o bynciau cyfreithiol gwahanol).

b) Adnabod egwyddorion cyfreithiol perthnasol.

c) Defnyddio egwyddorion cyfreithiol i sefyllfaoedd ffeithiol, yn debyg i'r math o achosion y gallai cyfreithiwr sydd newydd gymhwyso ddod ar eu traws yn ymarferol.

ch) Dod i benderfyniad, er enghraifft, ar bwynt o gyngor neu gamau nesaf mewn trafodiad.

39. Gall cwestiynau aml-ddewis gydag un ateb gorau:

a) fesur y sgiliau gwybyddol rydym yn awyddus i'w profi'n effeithiol⁹

b) rhoi gwell sicrwydd o ehangder gwybodaeth ymgeisydd na nifer fach o gwestiynau traethawd: mae gwneud tri chwestiwn traethawd ar bwnc yn lleihau'r risg bod ymgeisydd yn "lwcus" o ran y pynciau sy'n codi mewn arholiad ac nad yw, mewn gwirionedd, yn meddu ar yr ystod o wybodaeth rydym yn ei disgwyl gan gyfreithiwr

c) gael ei farcio'n wrthrychol

ch) ein galluogi i fabwysiadu prosesau gosod safonau modern, sydd wedi'u seilio ar ystadegau, i sicrhau lefel uchel o gywirdeb mewn penderfyniadau asesu ac asesu cyson dros amser, ar draws eisteddiadau olynol a rhwng gwahanol ymgeiswyr.

Yn gyffredinol, byddant yn cyfrannu at asesiad trylwyr o ansawdd uchel.

40. I wireddu'r manteision hyn, mae'n rhaid i'r cwestiynau fod wedi'u hysgrifennu'n dda. Gyda chwestiynau aml-ddewis gydag un ateb gorau, mae angen gwaith drafftio arbenigol i wneud yn siŵr eu bod yn asesu'r sgiliau gwybyddol iawn yn gywir, ac nid cofio gwybodaeth yn unig. Mae hyn yn golygu buddsoddiad amser ac arbenigedd sylweddol, yn ogystal â phrofi'r cwestiynau drafft.

41. Ni ellir defnyddio cwestiynau aml-ddewis fel yr unig ddull asesu yn y SQE. Ni allant asesu ystod y sgiliau cyfreithiol a nodir yn y Datganiad o Gymhwysedd Cyfreithwyr y

⁹ Datblygu Cwestiynau Aml-ddewis o Ansawdd Uchel ar gyfer Asesiadau mewn Addysg Gyfreithiol, Susan Case a Beth Donahoe, *Journal of Legal Education*, Medi 2008.

mae'n ofynnol i ddarpar gyfreithwyr eu dangos. Mae'r rhain yn cynnwys, er enghraifft, y gallu i gyflwyno dadl resymegol ac i gyfathrebu'n glir ar lafar ac yn ysgrifenedig. Mae'r rhain yn gymwyseddau hollbwysig y mae'n rhaid i bob cyfreithiwr feddu arnynt.

42. Byddwn yn eu hasesu drwy gyfres o ymarferion sgiliau, y ceir disgrifiad manylach isod (paragraffau 49-51). Mae ein Manyleb Asesu yn cynnwys dadansoddiad o elfennau'r SQE a fydd yn asesu pob un o'r cymwyseddau yn y Datganiad o Gymhwysedd Cyfreithwyr, fel bod pob cymhwysedd yn cael eu hasesu ar draws y SQE¹⁰.
43. Bydd y SQE yn cael ei ddarparu drwy gyfres o ganolfannau asesu diogel. Bydd pob prawf ysgrifenedig ar gael yng Nghymru a Lloegr ac yn rhyngwladol drwy rwydwaith o ganolfannau profi Pearson VUE. I ddechrau, dim ond yng Nghymru a Lloegr, mewn tair i bum canolfan, y bydd yr asesiadau sgiliau llafar ar gael, fel y gellir rheoli a safoni'r asesiadau yn drylwyr. Dros amser, fodd bynnag, rydym yn bwriadu cyflwyno'r asesiadau llafar yn rhyngwladol hefyd.

Peilot SQE1

44. Ym mis Mawrth 2019, gwnaethom gynnal peilot o SQE1. Cymerodd dros 300 o ymgeiswyr ran mewn 46 o ganolfannau profi yng Nghymru a Lloegr a thramor. Roedd ystod ac amrywiaeth yr ymgeiswyr yn cynrychioli yn fras broffil yr ymgeiswyr rydym yn disgwyl i gymryd yr asesiad byw. Roedd y model peilot yn cynnwys tri papur cwestiynau 120 FLK, ac asesiad o ymchwil cyfreithiol a sgiliau ysgrifennu sylfaenol. Roedd cynnwys asesiad sgiliau SQE1 yn mynd i'r afael ag awydd rhai cyflogwyr i ddysgu ac asesu lefel sylfaenol o sgiliau cyfreithiol cyn y Profiad Gwaith Cymhwyso (QWE).
45. Profodd y peilot a oedd diwyg asesiad SQE1 yn deg, yn ddibynadwy ac yn briodol gadarn. Cadarnhaodd Kaplan¹¹ a'n hadolygydd annibynnol¹² fod y peilot wedi bod yn ymarfer defnyddiol a dilys a gyflawnodd ein nodau:
- a) dangosodd ei bod yn bosibl cynllunio asesiad cadarn a hylaw o'r FLK
 - b) roedd y mwyafrif o ymgeiswyr peilot yn bositif gyda'u hadborth
 - c) aeth agweddau gweithredol y peilot yn dda
46. Yng ngoleuni'r peilot, fe wnaeth Kaplan a'n hadolygydd annibynnol argymell newidiadau mewn dau faes:
- a) Fe wnaethant argymell diwygio'r diwyg o dri asesiad 120 cwestiwn i ddau asesiad 180 cwestiwn. Nid yw'r newid hwn yn effeithio ar gwmpas y cwricwlwm. Serch hynny, bydd symud i ddau asesiad yn gwella dibynadwyedd a chywirdeb yr asesiad,

¹⁰ Atodiad 3, SQE1 Manyleb Asesu Gwybodaeth Gyfreithiol Gweithredol ac Atodiad 5, SQE2 Manyleb Asesu peilot.

¹¹ [Adroddiad Kaplan ar Gam Peilot SQE1](#)

¹² [Adroddiad ar Gam Peilot SQE 1](#)

felly gallwn fod yn fwy hyderus ynglŷn â phenderfyniadau pasio/methu ar y ffin. Mae hyn yn hollbwysig mewn arholiad trwyddedu cenedlaethol lle mae'n rhaid amddiffyn defnyddwyr. Edrychodd Kaplan hefyd ar effaith iawndal¹³ wrth symud tuag at fodel gyda dau rwystr. Fe wnaethant ddarganfod nad oedd patrwm iawndal amlwg rhwng gwahanol feysydd. Gwnaeth mwyafrif yr ymgeiswyr a wnaeth yn dda mewn pynciau unigol yn dda ar draws yr asesiad yn gyffredinol. Roedd mwyafrif yr ymgeiswyr a berfformiodd yn wael mewn pynciau unigol yn perfformio'n wael ar draws yr asesiad yn gyffredinol. Felly, rydym wedi penderfynu derbyn yr argymhelliad hwn.

- b) Dywedodd Kaplan hefyd nad oedd canlyniadau'r peilot wedi rhoi sail gadarn o ran bwrw ymlaen â'r asesiad sgiliau arfaethedig yn SQE1. Y broblem sylfaenol oedd nad oedd y nifer fach o ymarferion sgiliau a gynhwyswyd yn yr asesiad yn galluogi penderfyniadau pasio/methu digon cywir ar y ffin. Yn unol â hynny, argymhellodd Kaplan i beidio ag asesu sgiliau yn ystod SQE1, ond yn hytrach dibynnu ar yr asesiadau sgiliau yn SQE2. Mae'n bwysig nodi hefyd, yn y garfan beilot, perfformiodd ymgeiswyr o gefndir du, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig (BAME) yn wael yn yr asesiad hwn, yn unol â'r perfformiad gwahaniaethol yn ôl ethnigrwydd a geir mewn rhannau eraill o addysg uwch ac mewn asesiadau proffesiynol, gan gynnwys yn y system bresennol o gymhwyso cyfreithwyr. Roedd hyn yn golygu bod unrhyw wallau o ran penderfyniadau pasio/methu yn effeithio'n anghymesur arnynt.¹⁴

Gwaith peilot ar ôl SQE1

47. Ers y peilot, rydym wedi cyhoeddi'r [fanyleb asesu derfynol ar gyfer y FLK a hap-gwestiynau](#). Rydym yn gwybod bod rhai cyflogwyr yn gwerthfawrogi asesiad sgiliau yn ystod SQE1. Yn ystod hydref 2019, rydym felly wedi trafod dulliau eraill gyda Kaplan a rhanddeiliaid, gan gynnwys amrywiaeth o gwmnïau cyfreithiol bach a mawr. Mae cwmnïau sy'n bwriadu cyflogi hyfforddeion ar ôl SQE1 ac y byddant yn cyflwyno eu hymgeiswyr ar gyfer SQE2 yn ystod eu QWE, wedi mynegi eu hawydd i gynnwys sgiliau yn SQE1. Roedd yn well gan y rheini, yn bennaf cwmnïau'r ddinas, oedd yn bwriadu cyflwyno cwrs hyfforddi i'w hyfforddeion cyn QWE, gan gynnwys SQE1 a 2, dynnu sgiliau o SQE1.
48. Rydym yn parhau i ofyn am farn pobl. Byddwn yn bwrw golwg ar ganfyddiadau'r asesiadau sgiliau yn y peilot SQE2 (gweler isod), fel y gallwn wneud penderfyniad cyffredinol ynglŷn â sut a ble rydym yn asesu sgiliau yn y SQE ar draws y ddau gam asesu.

¹³ Iawndal yw lle gellir digolledu perfformiad gwael mewn un maes drwy berfformio'n well mewn maes gwahanol, fel bod ymgeisydd yn llwyddo yn yr asesiad yn gyffredinol.

¹⁴ Manylir ar y mater hwn yn fanylach isod.

Asesiadau sgiliau SQE2

49. Mae SQE2 yn asesu sgiliau:

- ysgrifennu cyfreithiol
- ymchwil cyfreithiol
- drafftio cyfreithiol
- eiriolaeth (gan gynnwys hawl i ymddangos yn y llys)
- cyfweld â chleientiaid; a
- dadansoddi achosion a materion (gan gynnwys strategaeth negodi).

Mae'r sgiliau hyn yn cyfateb i'r cymwyseddau a nodir yn y Datganiad o Gymhwysedd Cyfreithwyr. Drwy gydol ein hymgysylltiad â rhanddeiliaid, cafwyd consensws eang mai'r rhain yw'r sgiliau craidd priodol y dylai darpar gyfreithwyr eu dangos ar y pwynt mynediad.

50. Asesir y sgiliau drwy gyfres o dasgau (gorsafoedd) sy'n adlewyrchu'r math o waith y byddai cyfreithiwr sydd newydd gymhwyso yn ei wneud yn ymarferol. Mae'n debygol y bydd o leiaf 14 gorsaf yn y cynllun terfynol. Bydd y mwyafrif o orsafoedd yn cynnwys ymarferion ysgrifenedig. Asesir dwy sgil (eiriolaeth a chyfweld â chleientiaid) drwy asesiadau chwarae rôl llafar.

51. Bydd yr asesiadau yn asesu sgiliau a'r ffordd y mae ymgeiswyr yn cymhwyso gwybodaeth gyfreithiol. Darperir deunyddiau cyfreithiol priodol i'r ymgeiswyr. Disgwylir i ymgeiswyr ddeall a chymhwyso egwyddorion cyfreithiol perthnasol er mwyn gallu darparu cyngor, dogfennau a chyflwyniadau etc. sy'n gyfreithiol gywir.

Peilot SQE2

52. Cynhaliwyd y ceisiadau ar gyfer peilot SQE2 o fis Awst tan fis Medi 2019, a chynhaliwyd y peilot ym mis Rhagfyr gyda 167 o ymgeiswyr. Bydd canlyniadau yn cael eu cyhoeddi yn ystod haf 2020.

53. Rydym yn treialu math o asesiad lle na fwriedir iddo efelychu'r model terfynol ar gyfer SQE2. Yn hytrach, y bwriad yw ein helpu i ddod i benderfyniadau ar yr hyn y dylai'r ffurf derfynol fod. Cwestiwn allweddol i ni ei archwilio yw a ddylai pob ymgeisydd gymryd yr un asesiadau neu a ddylid caniatáu iddynt ddewis y cyd-destun cyfreithiol y byddant yn cael eu hasesu ynddo, i adlewyrchu eu QWE neu eu dyheadau gyrfa yn y dyfodol.

54. At ddibenion y peilot, cymerodd ymgeiswyr 14 o asesiadau sgiliau – saith ar draws y cyd-destunau ymarfer craidd¹⁵ a saith mewn naill ai ymarfer troseddol neu gwmni a masnachol. Dewisodd ymgeiswyr pa un o'r ddau faes hyn roeddent eisiau cael eu hasesu ynddo. Mae'r strwythur hwn wedi'i gynllunio i'n galluogi i brofi gwahanol fodolau posibl ar gyfer yr asesiad byw. Bydd yn rhoi tystiolaeth i ni ynghylch a allwn safoni asesiadau dewisol, neu a allwn sicrhau cysondeb dim ond os yw pob ymgeisydd yn cymryd yr un asesiadau.
55. Rydym yn trafod yr opsiynau hyn gyda rhanddeiliaid i ddeall eu heffaith o ran hyfforddiant a recriwtio. Byddwn yn dod i benderfyniadau terfynol ar ffurf SQE2 yng ngoleuni'r canlyniadau peilot a beth mae rhanddeiliaid yn ei ddweud wrthym ganol 2020.

Gosod y safonau ar gyfer y SQE

56. Mae'r SQE yn cael ei osod yn ôl y safon rydym yn disgwyl i gyfreithiwr ymarfer yn y Safon Trothwy. Bydd pawb sy'n ysgrifennu cwestiynau ac arholwyr yn gyfreithwyr cymwys. Byddwn yn defnyddio methodoleg asesu fodern i osod a chynnal safon gyson:
- a) Bydd panel o gyfreithwyr yn adolygu cwestiynau i'w defnyddio yn yr asesiad byw.
 - b) Byddwn yn defnyddio "panel Angoff" o gyfreithwyr i osod y marc pasio ar gyfer asesiadau FLK.¹⁶
 - c) Bydd y marc pasio yn cynnwys cyfrifiad o'r Gwall Mesur Safonol, er mwyn mynd â'r pas marcio y tu hwnt i'r lwfans gwallow¹⁷. Mae hyn yn cynyddu hyder ymhellach mai dim ond y rhai sy'n gymwys sy'n pasio'r SQE.
 - ch) Byddwn yn mesur pa mor ddibynadwy yw'r asesiad dros amser.¹⁸
 - d) Byddwn yn defnyddio methodoleg "atchweliad ffiniol" i osod safon gyson ar gyfer yr asesiadau sgiliau.¹⁹

¹⁵ Mae'r cyd-destunau ymarfer craidd yn canolbwyntio'n bennaf ar y meysydd ymarfer neilltuedig, sef: ymarfer troseddol, ymgyfreitha sifil, cyfraith ac ymarfer eiddo, ewyllysiau a phroffiant a chyfraith ac ymarfer busnes.

¹⁶ Dyma ddull o Osod Safonau lle mae panel o feirniaid hyfforddedig yn darparu amcangyfrif o gyfran yr ymgeiswyr lleiaf cymwys a fyddai'n cael pob eitem yn gywir. Defnyddir y wybodaeth wrth osod y marc pasio.

¹⁷ Mae pob mesur yn cynnwys ffin gwall, sef y gwahaniaeth posibl rhwng sgôr go iawn a sgôr a arsylwyd. Mae'r Gwall Mesur Safonol yn meintio'r gwall hwnnw i roi hyder i ganlyniadau asesu.

¹⁸ Dibynadwyedd yw'r cysondeb y gall asesiad atgynhyrchu'r un canlyniadau. Mae alpha Cronbach (α) yn fesur ystadegol a ddefnyddir i amcangyfrif cysondeb neu ddibynadwyedd mewnol.

¹⁹ Mae Atchweliad Ffiniol yn ddull o osod safonau lle mae beirniad yn gosod sgôr a gradd safonol ar gyfer pob ymgeisydd. Mae sgoriau pob ymgeisydd yn cael eu plotio ochr yn ochr â'u graddau, a thynnir llinell ffit orau (atchweliad llinol) trwy'r data. Mae'r toriad wedi'i osod ar y sgôr lle mae'r llinell atchweliad hon yn croesi'r radd ffiniol.

dd) Bydd aseswyr yn cael eu hyfforddi a'u monitro'n ystadegol i sicrhau eu bod yn deall ac yn asesu yn erbyn y safon sy'n ofynnol ar gyfer cymhwysedd.

57. Mae'r dulliau hyn yn sicrhau bod asesiadau cyfreithwyr yn cyd-fynd ag arfer gorau mewn asesiadau proffesiynol uchel eraill. Maent yn rhoi sicrwydd uchel mai'r ymgeiswyr sy'n pasio yw'r rhai ddylai basio.

Profiad gwaith cymhwys

58. Mae'n ofynnol i ymgeiswyr gwblhau o leiaf dwy flynedd o brofiad gwaith cymhwys (QWE). Mae QWE yn cynnwys unrhyw brofiad o weithio mewn gwasanaethau cyfreithiol sy'n cynnig cyfle i ymgeiswyr ddatblygu'r cymwyseddau yn y Datganiad o Gymhwysedd Cyfreithwyr.

59. Bwriad QWE yw bod yn fwy hyblyg na'r cytundeb hyfforddi presennol, gan helpu i fynd i'r afael â'r oedi gyda'r cytundeb hyfforddi sy'n achosi trafferth i gynifer o ddarpar gyfreithwyr. Bydd yn cynnig cyfleoedd i unigolion ddysgu drwy brentisiaethau, swyddi paragyfreithiol neu leoliadau yn ystod eu rhaglenni gradd. Bydd yn rhoi cyfleoedd i gwmnïau gynnig profiad gwaith mewn amgylchiadau lle - oherwydd eu maint, adnoddau, neu feysydd arbenigol yn y gyfraith - efallai na fyddan nhw'n gallu darparu cytundeb hyfforddi llawn. Gall cwmnïau sy'n dymuno parhau i gynnig contractau i hyfforddi fel cyfreithiwr barhau i wneud hynny wrth reswm.

60. Yn y system bresennol, rhaid i gytundebau hyfforddi gael eu cymeradwyo gan Bennaeth Hyfforddi. Er mwyn gwneud hynny - ac i benderfynu a yw unigolyn yn gymwys i gael ei dderbyn fel cyfreithiwr - rhaid i'r Pennaeth Hyfforddi asesu cymhwysedd yr unigolyn i ymarfer. Ar draws y miloedd o gwmnïau hyfforddi, nid oes proses ar gyfer meincnodi na safoni'r penderfyniad hwn. Yn ymarferol, mae'n hynod anarferol i unigolyn beidio â chael ei gymeradwyo. Fel y nodir ym mharagraff 16c, mae hyn yn broblem oherwydd ni allwn fod yn siŵr bod penderfyniadau'n cael eu gwneud ochr yn ochr ag asesiad cyson o gymhwysedd proffesiynol.

61. O dan y trefniadau newydd, y SQE fydd yn darparu'r asesiad cymhwysedd. Ni fydd cymeradwyo'r QWE yn cynnwys unrhyw asesiad cymhwysedd. Yn hytrach, mae'n dangos bod:

- y cyfnod o brofiad gwaith wedi'i gwblhau
- bod y profiad gwaith wedi rhoi cyfle i'r ymgeisydd ddatblygu rhai neu'r cyfan o'r cymwyseddau rhagnodedig ar gyfer cyfreithwyr (h.y. y rheini a nodir yn y Datganiad o Gymhwysedd Cyfreithwyr)
- na chododd unrhyw broblemau yn ystod y cyfnod o brofiad gwaith sy'n codi cwestiwn ynglŷn â chymeriad ac addasrwydd yr ymgeisydd i gael ei dderbyn fel cyfreithiwr.

Goruchwyllo a chymeradwyo

62. Rhaid i QWE gael ei gymeradwyo gan gyfreithiwr, a allai fod yn Swyddog Cydymffurfio Ymarfer y Gyfraith. Ni fyddwn bellach yn ei gwneud yn ofynnol i gwmnïau gael Pennaeth Hyfforddi (er y gall cwmnïau sy'n dymuno gwneud hynny barhau i wneud hynny). Er ein bod yn disgwyl, yn y rhan fwyaf o achosion, y bydd cyfreithwyr sy'n cymeradwyo profiad gwaith yn gweithio yn yr un sefydliad â'r ymgeisydd sy'n ceisio cael mynediad; nid yw hynny'n ofniad. Ond, lle nad yw'r cyfreithiwr yn gweithio yn yr un sefydliad â'r ymgeisydd, mae rheoliadau'r SQE yn cynnwys mesurau diogelwch ychwanegol: rhaid i'r cyfreithiwr gael profiad uniongyrchol o waith yr ymgeisydd, er enghraifft, drwy adolygu dyddiadur hyfforddi neu bortffolio gwaith a derbyn adborth gan oruchwyliwr uniongyrchol yr ymgeisydd.
63. Rydym yn disgwyl i'r rheini sy'n gwneud QWE gael eu goruchwyllo'n iawn. Mae ein Safonau a'n Rheoliadau yn gofyn i gwmnïau a chyfreithwyr oruchwyllo gweithwyr neu'r rhai y maent yn eu rheoli ac i sicrhau eu bod yn gymwys i gyflawni eu rôl. Mae torri'r rhwymedigaethau hyn yn fater disgyblu lle gallwn, ac y byddwn, yn cymryd camau gorfodi. Rydym yn gwybod nad yw rhai hyfforddeion wedi'u hyfforddi'n dda yn y system bresennol neu, yn waeth byth, yn profi diwylliant gwenwynig yn y gweithle. Mae ein Safonau a'n Rheoliadau hefyd yn gwahardd cyfreithwyr a chwmnïau rhag manteisio'n annheg ar gleientiaid a thrydydd partion - sy'n cynnwys hyfforddeion ac, yn y dyfodol, unrhyw un sy'n ennill QWE. Lle darperir QWE drwy nifer o leoliadau o dan faner sefydliad hyfforddi, fel prifysgol, gellir cynnig dulliau amddiffyn a chefnogaeth ychwanegol i sicrhau bod y lleoliadau'n cael eu gwerthuso ac yr adlewyrchir ar y dysgu.
64. Byddwn yn cyhoeddi data ar berfformiad ymgeiswyr yn y SQE, gan gynnwys SQE2. Bydd hyn yn helpu cyflogwyr i werthuso effeithiolrwydd eu hyfforddiant. Bydd hefyd yn helpu ymgeiswyr i nodi cwmnïau sy'n cynnig hyfforddiant effeithiol.
65. Bydd hyblygrwydd newydd QWE yn golygu na fyddwn yn gallu rhagnodi mwyach sut dylai cwmnïau hyfforddi cyfreithwyr y dyfodol. Rydym yn gwybod y byddai cwmnïau ac ymgeiswyr yn croesawu mwy o wybodaeth ynglŷn â sut bydd yn gweithio. Byddwn yn datblygu ac yn cyhoeddi adnoddau ar ein gwefan a fydd yn hyrwyddo arfer da ac yn helpu ymgeiswyr a chyflogwyr i ddeall beth yw QWE o ansawdd da. Rydym yn croesawu cyfraniad sefydliadau eraill wrth gynnis gwybodaeth i arwain QWE o ansawdd da ac edrychwn ymlaen at gydweithio yn y maes hwn.

Cost

66. Rydym yn ymwybodol y gall cymhwyso o dan y system bresennol fod yn gostus, ac efallai bod hynny'n rhwystro rhai ymgeiswyr talentog rhag cael mynediad i fod yn gyfreithiwr. Mae'r LPC yn costio hyd at £17,500 ac nid yw'n cynnig unrhyw sicrwydd o gytundeb hyfforddi. Mae hyn yn ychwanegol at ffioedd israddedig, ac i'r rheini sydd heb

radd yn y gyfraith, tua £10,000 ar gyfer y GDL. Mae'n rhaid i gwmnïau hefyd dalu £1,500–£2,000 ar gyfer y Cwrs Sgiliau Proffesiynol.

67. Rydym wedi cyhoeddi gwybodaeth ynglŷn â chost dangosol cymryd yr asesiadau SQE:

- £3,000–£4,500²⁰ ar gyfer SQE1 a SQE2:
 - SQE1: £1,100–£1,650
 - SQE2: £1,900–£2,850.

68. Gellir cymharu hynny ag asesiadau proffesiynol eraill, ar sail amser fesul prawf. Bydd cost unrhyw hyfforddiant, y mae rhywfaint ohono'n ddewisol, yn ychwanegol. Bydd ystod eang o fodolau hyfforddi a phwyntiau pris, gan gynnwys graddau yn y gyfraith sy'n cynnwys SQE, prentisiaethau a ariennir drwy'r ardoll brentisiaethau ac sy'n caniatáu i bobl ennill cyflog wrth hyfforddi, cyrsiau hyfforddi sy'n canolbwyntio'n benodol ar SQE i raddedigion y gyfraith a'r rheini sydd heb radd yn y gyfraith, a rhaglenni cyfreithiol proffesiynol ôl-raddedig newydd, sy'n fwy cynhwysfawr na'r GDL presennol. Bydd rhai o'r opsiynau hyn yn sylweddol rhatach na'r llwybr cyfredol at fynediad. Mae Atodiad 2 yn dangos rhai llwybrau SQE dangosol tuag at fynediad. Pan fydd ymgeisydd yn hyfforddi drwy gyfuniad o radd yn y gyfraith sy'n integreiddio gwaith paratoi SQE1, a QWE yn integreiddio gwaith paratoi SQE 2, nid oes cost hyfforddi ychwanegol. Pan fydd angen hyfforddiant SQE ar ymgeisydd y tu hwnt i radd yn y gyfraith a'r QWE, arwyddion cynnar y farchnad yw y gall costau hyfforddi fod tua £7,000.²¹

69. Mae strwythur y SQE yn helpu i fynd i'r afael â'r "gambl LPC". Er bod rhai pobl yn cael cytundeb hyfforddi cyn cymryd LPC, mae nifer o bobl ddim. Mae hyn yn golygu cymryd risg o dalu hyd at £17,500 ar gyfer y LPC, na fyddent o bosibl yn ei basio, ac yn peryglu methu â sicrhau cytundeb hyfforddi. Gyda thua 10,000 o ymgeiswyr y flwyddyn yn cymryd y LPC a 6,000 o gytundebau hyfforddi, mae pedwar o bob 10 darpar gyfreithiwr yn colli'r gambl. Mae SQE1 yn asesiad dysgu cyn-gwaith cychwynol llawer rhatach.

70. Felly pan fydd y SQE yn cael ei gyflwyno, mae'r risg i ymgeiswyr tua £1,100– £1,650 (yn ogystal ag unrhyw gostau hyfforddi maen nhw'n dewis gwario). Mae hynny'n ddefnyddiol i bobl sy'n ceisio ymuno â'r proffesiwn, yn enwedig ymgeiswyr o gefndiroedd llai cefnog. Bydd cyllid y llywodraeth drwy'r system benthyciadau myfyrwyr ar gael ar gyfer cyrsiau prifysgol (LLB neu LLM²²) sy'n cynnwys gwaith paratoi SQE. Ac, wrth gwrs, mae cost hyfforddi ac asesu yn cael ei thalu'n llwyr gan y llwybr prentisiaeth.

71. Nid oes arian benthyciad myfyrwyr ar gael ar hyn o bryd ar gyfer cost yr asesiad SQE ei hun, nac ychwaith am gost cyrsiau preifat y gall ymgeisydd ddewis eu dilyn. Serch hynny, mae'r gost ymlaen llaw, fel y nodir uchod, yn sylweddol is ac mae'r SQE yn cynnig hyblygrwydd go iawn (e.e. hyfforddiant ar-lein neu ddulliau integredig sy'n cyfuno

²⁰ Dangosol yn unig – gall y ffi fod y tu mewn neu tu allan i'r ystod ffioedd hon

²¹ Mae BARBRI International wedi [amcangyfrif](#) ei ffioedd SQE1 a 2, sef £7,000.

²² Gradd Meistr yn y Gyfraith.

dysgu yn yr ystafell ddosbarth a'r gweithle), gan ddarparu mwy o gyfle i "ennill wrth ddysgu".

SQE yn Gymraeg

72. Mae Cymru a Lloegr yn awdurdodaeth ddwyieithog, ac mae mynediad at wasanaethau cyfreithiol yn newis iaith defnyddwyr yn rhywbeth rydym am ei gefnogi. Rydym eisoes yn gweithio'n agos gydag amrywiaeth o asiantaethau yng Nghymru, mae ein Bwrdd yn cyfarfod yn rheolaidd yng Nghymru, ac rydym yn darparu cyhoeddiadau allweddol yn Gymraeg, yn ogystal â dros 750 o dystysgrifau ymarfer yn Gymraeg bob blwyddyn. Ar hyn o bryd, nid ydym yn sefydliad sy'n cael ei restru ym Mesur y Gymraeg, felly nid ydym o dan rwymedigaeth i ddarparu ein gwasanaethau yn Gymraeg.²³
73. Rydym yn archwilio ymarferoldeb rhoi'r dewis i ymgeiswyr gael eu hasesu drwy gyfrwng y Gymraeg. Rydym eisoes wedi ymrwmo i ddarparu canolfannau asesu SQE1 a SQE2 yng Nghymru.
74. Rydym yn gwybod bod tua 100 o fyfyrwr yn astudio rhan o'r QLD yn Gymraeg neu'n gyfan gwbl yn Gymraeg. Ni fydd pob un o'r rhain yn dymuno cymhwyso fel cyfreithiwr - yn gyffredinol, dim ond tua chwarter o fyfyrwr QLD sy'n gweud hynny. Serch hynny, gall rhai sydd heb radd yn y gyfraith sydd wedi astudio drwy gyfrwng y Gymraeg hefyd gymhwyso. Nid ydym yn ymwybodol bod y LPC yn cael ei gynnig drwy gyfrwng y Gymraeg.²⁴ Mae trafodaeth â rhanddeiliaid yng Nghymru yn awgrymu, o'r tua 10,000 o'r ymgeiswyr SQE blynyddol posib yng Nghymru a Lloegr, gall fod cronfa bosib o tua 50 o ymgeiswyr a allai fod â diddordeb mewn cymryd y SQE yn Gymraeg, unwaith fydd y SQE wedi'i weithredu'n llawn.
75. Rydym yn ystyried ffordd gynyddrannol o gynnig y SQE yn Gymraeg. Mae hyn yn cydfynd â'r dull a awgrymwyd gan Gomisiwn Cyfiawnder Cymru²⁵. Bydd dull cynyddrannol yn adlewyrchu cyflwyniad graddol arfaethedig y SQE. Fel yr eglurwn ym mharagraff 73 isod, mae'r trefniadau trosiannol ar gyfer cyflwyno'r SQE yn galluogi pobl sydd eisoes yn rhan o'r system bresennol i ddewis p'un ai i gwblhau'r llwybr i fynediad y maent eisoes wedi cychwyn arno neu i gymryd y llwybr SQE. Felly, rydym yn disgwyl i'r niferoedd sy'n cymryd y SEQ1 pan gaiff ei gyflwyno am y tro cyntaf yn 2021 fod yn fach. Disgwylwn hefyd y bydd y niferoedd sy'n cymryd yr asesiadau sgiliau llafar (a fydd yn rhedeg am y tro cyntaf yn 2022) yn cymryd mwy o amser i gynyddu oherwydd bod yn rhaid i ymgeiswyr basio SQE1 yn gyntaf, ac yna bydd nifer eisiau cwblhau QWE cyn rhoi cynnig ar SQE2. Ni fyddem yn disgwyl unrhyw alw sylweddol am asesiadau sgiliau llafar yn

²³ [Mesur y Gymraeg \(Cymru\) 2011](#).

²⁴ Ers cyflwyno'r LPC yn 1993, rydym yn ymwybodol o un myfyriwr LPC sydd wedi'i asesu mewn eiriolaeth a chyfweld drwy gyfrwng y Gymraeg.

²⁵ Argymhellodd Adroddiad Comisiwn Cyfiawnder Cymru, Hydref 2019, pennod 11: "*sicrhau'n raddol y bydd pob arholiad proffesiynol ar gael yn Gymraeg.*"

Gymraeg tan tua 2023, a gyda'r cyfnod pontio yn para tan 2032, gall y galw gymryd mwy o amser i gyrraedd lefel gyson.

76. Felly, fel man cychwyn, rydym yn edrych i roi cyfle i ymgeiswyr gyflwyno atebion ysgrifenedig yn Gymraeg, gyda'r bwriad o ddefnyddio'r hyn a ddysgwyd i gefnogi'r cyfle i gynnig atebion llafar yn Gymraeg ar lefel SQE2. Fel y nodwyd, nid ydym wedi ein rhestru ar hyn o bryd ym Mesur y Gymraeg. Fodd bynnag, pe byddem yn cael ein rhestru, rhoi cyfle i ymgeiswyr gyflwyno atebion ysgrifenedig yn Gymraeg yw'r math o ddull y mae'r Mesur yn gofyn amdano ar hyn o bryd. Byddai hyn hefyd yn welliant sylweddol ar y sefyllfa bresennol, lle, fel y nodwyd, nad yw myfyrwyr LPC yn cael eu dysgu na'u hasesu drwy gyfrwng y Gymraeg.
77. Rydym nawr yn chwilio am farn rhanddeiliaid yng Nghymru a thu hwnt, yn ogystal ag archwilio'r ystyriaethau ymarferol a sut gallem fynd i'r afael â nhw. Ein blaenoriaeth yw sicrhau safonau cyson ar gyfer y SQE, ym mha bynnag iaith y mae ymgeiswyr yn ei defnyddio. Mae'r niferoedd bach sy'n debygol o gymryd y SQE yn Gymraeg yn golygu bod y fethodoleg ystadegol a ddefnyddir i fonitro'r asesiad SQE yn ehangach ddim yn gymwys ar gyfer y garfan hon fel grŵp ar wahân, a bydd angen datblygu mesurau sicrhau ansawdd cadarn i sicrhau asesiad teg, cywir a chyson yn y ddwy iaith. Mae'r ffactorau rydyn ni'n eu hystyried yn cynnwys:
- a) lefel y galw am asesiadau drwy gyfrwng y Gymraeg
 - b) arfer gorau mewn cyfieithu a golygu yn Gymraeg
 - c) argaeledd aseswyr Cymraeg sy'n gyfreithwyr cymwys, ac arfer gorau mewn recriwtio a dethol aseswyr dwyieithog
 - ch) trefniadau sicrhau ansawdd arfer gorau er mwyn sicrhau asesiadau teg, cywir a chyson yn y ddwy iaith
 - d) yr amserlen ar gyfer dull cynyddrannol o ymdrin â'r SQE yn Gymraeg, sy'n seiliedig ar roi cyfle i ymgeiswyr gyflwyno atebion ysgrifenedig yn Gymraeg i ddechrau, ac yna symud ymlaen i gynnig cyfle i gynnig atebion llafar yn Gymraeg yn SQE2.
78. Mae'r rhanddeiliaid rydym wedi bod yn ymgysylltu â nhw ar gyfer y SQE yn Gymraeg yn cynnwys y chwe phrifysgol yng Nghymru sy'n cynnig graddau yn y gyfraith a/neu asesiad cyfreithiol proffesiynol²⁶, Coleg Cymraeg Cenedlaethol; Comisiynydd y Gymraeg, CBAC (bwrdd arholi cenedlaethol Cymru); Llywodraeth Cymru a Chomisiwn Cyfiawnder Cymru. Byddwn yn datblygu ein hymgysylltiad ymhellach wrth i ni weithio dros y ddwy flynedd nesaf i ddarparu'r cyfleoedd gorau posibl i ymgeiswyr yng Nghymru.

²⁶ Aberystwyth, Bangor, Caerdydd, Abertawe, Prifysgol De Cymru a Phrifysgol Y Drindod Dewi Sant.

Asesiad Risg Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant

79. Mae'n bwysig y gall y SQE chwarae rhan wrth gefnogi amrywiaeth yn y proffesiwn a'i fod yn asesiad teg a chadarn i bawb. Cynhaliwyd a chyhoeddwyd [Asesiad Risg Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant SQE](#) cynhwysfawr fel rhan o'n hail ymgynghoriad yn 2016/17. Comisiynwyd hefyd [Adroddiad o'r Bridge Group](#) ynglŷn â sut gallem ddefnyddio'r SQE i wella amrywiaeth y proffesiwn. Ers hynny, rydym wedi datblygu manylion yr asesiadau SQE gan roi ystyriaeth fanwl i'r risgiau a'r cyfleoedd hynny.
80. Mae'r Asesiad Risg yn nodi buddion, risgiau a mesurau lliniaru o dan dri maes allweddol: cost, tegwch a mynediad. Mae'r rhain i gyd yn ffactorau sy'n parhau i lywio penderfyniadau ynglŷn â diwyg asesiadau.
81. O ran cost, rydym bellach wedi cyhoeddi costau asesu dangosol (a nodir ym mharagraff 59). Fel y nodwyd hefyd, mae gwybodaeth am gostau hyfforddi yn dechrau dod i'r amlwg, sy'n cynnwys opsiynau sy'n sylweddol rhatach na'r llwybrau traddodiadol.
82. Mae'r hyblygrwydd mewn hyfforddiant y mae'r SQE yn ei gynnig yn rhoi cyfleoedd am gronfa mwy amrywiol o ymgeiswyr.
- a) Dylai gweithio'n hyblyg a dysgu mewn ffyrdd sy'n gweddu i anghenion unigolion helpu ymgeiswyr sydd ag anableddau neu gyfrifoldebau gofalu.
 - b) Dylai cael gwared ar y gofyniad am gyrsiau astudio estynedig gorfodol, hyd yn oed i'r rheini sydd â phrofiad gwaith ymarferol sylweddol, helpu ymgeiswyr aeddfed.
 - c) Mae'r SQE yn lleihau'r risg bod pobl yn penderfynu peidio cymhwyso oherwydd maint yr ymrwymiad ariannol a'r ymrwymiad amser a'r risg o oedi gyda'r cytundeb hyfforddi.
- ch) Bydd gwybodaeth safonol am berfformiad SQE yn helpu cyflogwyr i ddod o hyd i dalent. Yn benodol, bydd yn:
- i. lleihau'r risg y bydd cyflogwyr yn dibynnu ar brocsi fel enw da'r brifysgol neu ganlyniadau Safon Uwch.
 - ii. galluogi mwy o hyblygrwydd wrth hyfforddi drwy ddilysu ffyrdd arloesol o hyfforddi, fel y llwybrau prentisiaeth newydd.
83. Bydd yr ystod lawn o addasiadau rhesymol ar gael i'r rheini ag anghenion penodol. Mae gan Kaplan flynyddoedd lawer o brofiad o wneud addasiadau rhesymol i ymgeiswyr ag anableddau, drwy ei gysylltiad ag asesiadau QLTS. O ran addasiadau rhesymol y gellir eu gwneud, mae enghreifftiau o arferion ar y QLTS yn cynnwys: cyfnodau egwyl,

addasiadau i sgrin y cyfrifiadur, darparu amanuensis, goruchwyliaeth ar wahân, asesiadau wedi'u harwyddo, defnyddio addasiadau tâp sain, addasiadau i asesiadau, ail-drefnu asesiadau. Bydd canolfannau profi yn hygyrch. Bydd pob canolfan asesu SQE yn cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth cydraddoldeb cymwys ac yn hygyrch i ymgeiswyr â gofynion arbennig (er enghraifft, symudedd cyfyngedig).

84. Rydym yn cydnabod yr her ym myd Addysg Uwch o ran perfformiad yn ôl gwahanol nodweddion gwarchoddedig.²⁷ Dyma'r sefyllfa hefyd mewn arholiadau proffesiynol, er enghraifft, gyda chymwysterau meddygaeth²⁸, fferylliaeth²⁹, pensaernïaeth³⁰ a bargyfreithiwr³¹.

85. O ran y llwybr domestig cyfredol i gael mynediad i fod yn gyfreithiwr, mae tanberfformio cyson yn ôl ethnigrwydd yn y GDL a'r LPC. Er enghraifft, ym mlwyddyn academiaidd 2017/18 (y diweddaraf lle ceir data ar ei chyfer) roedd cyfraddau cwblhau GDL fel a ganlyn:

- myfyrwyr gwyn: 68%
- myfyrwyr Asiaidd/ myfyrwyr Asiaidd Brydeinig: 49%
- Du (Affricanaidd/ Caribiaidd /Du Prydeinig): 43%.

Ar gyfer y LPC, y cyfraddau cwblhau oedd:

- myfyrwyr gwyn 66%
- myfyrwyr Asiaidd/ myfyrwyr Asiaidd Brydeinig: 48%
- myfyrwyr du: 35% .

86. Roedd patrymau perfformiad peilot SQE1 yn debyg. Mae'n bwysig cydnabod maint cymharol fach y sampl ar gyfer peilot SQE1, yn enwedig ar ôl i'r garfan o ymgeiswyr gael ei rhannu'n is-grwpiau gwahanol. Serch hynny, o fewn y garfan o ymgeiswyr a safodd yr asesiad sgiliau peilot SQE1, dangosodd y dadansoddiad o edrych ar ystod o nodweddion gwarchoddedig fod ymgeiswyr BAME wedi perfformio'n waeth nag ymgeiswyr gwyn.³²

²⁷ [Universities UK: Closing the Gap](#)

²⁸ "[Myfyrwyr Meddygol: adolygiad systematig a meta-ddadansoddi](#)": "Mae gwahaniaethau ethnig mewn perfformiad academiaidd yn gyffredin ar draws ysgolion meddygol gwahanol, gwahanol fathau o arholiadau, ac mewn israddedigion ac ôl-raddedigion. Mae hyn wedi parhau ers nifer o flynyddoedd ac ni ellir ei weld fel problem annodweddiadol neu leol. Mae angen i ni gydnabod hyn fel mater sy'n debygol o effeithio ar holl addysg feddygol ac addysg uwch y DU. Mae angen gwybodaeth fanylach i olrhain y broblem yn ogystal ag ymchwil bellach i'w hachosion."

²⁹ [Perfformiad Rheoleiddio Fferyllol – Dadansoddiad fesul Nodweddion](#)

³⁰ [RIBA \(Ystadegau Addysg 2017-18\)](#)

³¹ [Ystadegau Allweddol BPTC 2019, Dadansoddiad o fyfyrwyr dros dair blynedd academiaidd](#)

³² Edrychwyd hefyd ar farcwyd symudedd cymdeithasol (addysg rhieni a'r ysgol a fynychwyd). Ymhlith y garfan beilot ni welwyd unrhyw batrwm o ran cysylltiad rhwng perfformiad ymgeiswyr a lefel addysg

Rydym yn adolygu diwyg yr asesiad yng ngoleuni'r canfyddiadau i sicrhau mwy o gywirdeb mewn penderfyniadau asesu o amgylch y ffin pasio/methu. Serch hynny, mae'r tasgau asesu a ddefnyddir yn y SQE yn cael eu defnyddio'n aml mewn mannau eraill. Ni ddaethpwyd o hyd i unrhyw dystiolaeth bod unrhyw un o'r dulliau asesu hyn â rhagfarn gynhenid neu fod y canlyniadau'n waeth na'r rhai a welir yn y system LPC bresennol. Ond byddwn yn parhau i adolygu'r ymchwil i gasglu unrhyw dystiolaeth sy'n dod i'r amlwg.

87. Byddwn hefyd yn monitro perfformiad yn ôl nodweddion gwarchoddedig ar y SQE yn barhaus, gan ein helpu ni ac eraill i ddeall y patrymau cyrhaeddiad a welir mor eang ar draws addysg uwch ac asesiadau proffesiynol, fel y nodir ym mharagraff 84 ac a drafodir ym mharagraffau 27 a 28. Bydd pob cwestiwn yn cael ei adolygu ar gyfer rhagfarn ddiwylliannol, a bydd pob arholwr yn cael ei hyfforddi i gydnabod rhagfarn ddjarwybod. Bydd y data a gasglwn ynglŷn â pherfformiad gan ddarparwr hyfforddiant yn ein helpu i nodi a lledaenu arfer hyfforddi da yn y maes hwn.
88. Byddwn yn parhau i asesu effeithiau amrywiaeth drwy ein gwaith datblygu a'n gwaith peilot pellach a byddwn yn cynhyrchu asesiad risg pellach cyn i'r SQE fynd yn fyw. Mae hyn eisoes yn rhan o'n cynllun gwaith, yn ogystal â gwerthusiad annibynnol llawn a fydd yn cael ei gynnal ar ôl ei weithredu. Byddwn yn parhau i ymgysylltu â grwpiau cynrychioliadol sy'n gweithio yn y maes hwn.
89. Byddwn hefyd yn parhau i fonitro'r ffordd y mae amrywiaeth yn effeithio ar ganlyniadau ar draws y proffesiynau ac yn ystyried a oes potensial ar gyfer ymchwil ar y cyd i'r materion heriol hyn.

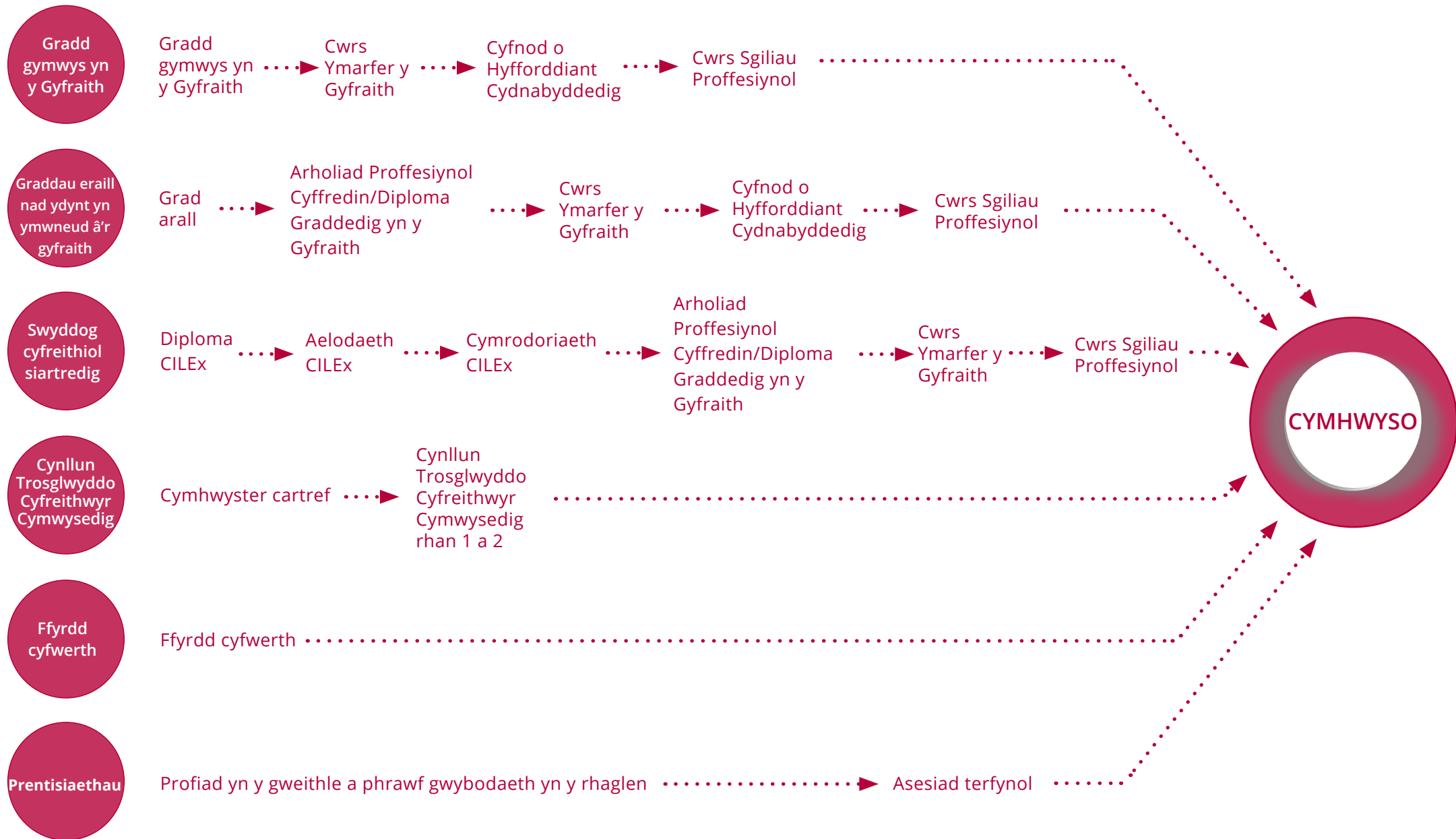
rhieni, ac ni welwyd unrhyw gysylltiad arwyddocaol â'r math o ysgol (er bod y rhai a addysgwyd yn breifat neu a addysgwyd mewn ysgol wladol ddethol yn perfformio ychydig yn well nag eraill). Unwaith eto, mae angen bod yn ofalus wrth ddod i gasgliadau oherwydd maint cymharol fach y sampl.

Camau nesaf a gwerthuso

90. Mae gennym fwy i'w wneud a byddwn yn parhau i weithio'n agos ac ar y cyd ag ystod o randdeiliaid, gan gynnwys y proffesiwn, ysgolheigion a lleisiau arbenigol, wrth i ni symud ymlaen. Rydym yn cydnabod y diddordeb eang yn y meysydd allweddol, gan gynnwys cyflwyno'r SQE yng Nghymru a phwysigrwydd proffesiwn amrywiol.
91. Ein nod yw cwblhau'r broses o brofi a threialu SQE yn 2020. Byddwn yn gwneud cais i'r BGLI am gymeradwyaeth derfynol i'r SQE yn ystod haf 2020. Rydym yn parhau ar y trywydd iawn i gyflwyno'r asesiadau SQE byw cyntaf yn 2021. Gweler Atodiad 3 am amserlen sy'n dangos y cerrig milltir allweddol yn natblygiad y SQE. Yn ymarferol, bydd yn cael ei gyflwyno'n raddol. Mae'r trefniadau pontio yn cydnabod, pryd bynnag y bydd y SQE yn cael ei gyflwyno, y bydd rhai pobl eisoes yn rhan o'r system bresennol. Hyd at 2032, bydd pobl sydd wedi cychwyn (dan gontract i ddechrau neu wedi talu blaendal na ellir ei ad-dalu i ddechrau) unrhyw ran o'r llwybr domestig cyfredol o ran mynediad (QLD, CPE, LPC, PRT), yn gallu dewis cwblhau'r llwybr hwnnw neu gymryd y SQE.
92. Rydym yn bwriadu gwerthuso effaith y SQE ochr yn ochr â'n dau ganlyniad arfaethedig:
- mwy o sicrwydd o safonau cyson, uchel ar y pwynt derbyn
 - datblygu llwybrau newydd ac amrywiol at gymhwyster, sy'n ymateb i'r farchnad gwasanaethau cyfreithiol cyfnewidiol ac yn hyrwyddo proffesiwn amrywiol drwy gael gwared ar rwystrau artiffisial a rhwystrau na ellir eu cyfiawnhau.
93. Rydym yn bwriadu cyhoeddi data am berfformiad y SQE yn flynyddol. Bydd hyn yn cynnwys: nifer yr ymgeiswyr, marc pasio a chyfradd pasio, dosbarthiad sgoriau ymgeiswyr, perfformiad yn ôl nodwedd warchoddedig, cefndir economaidd-gymdeithasol ac addysg a hyfforddiant blaenorol.
94. Pump i saith mlynedd ar ôl cyflwyno'r SQE, byddwn yn cynnal:
- Astudiaeth canfyddiadau (i'w chynnal ddwywaith y flwyddyn), mesur safbwyntiau a chanfyddiadau rhanddeiliaid y SQE.
 - Adolygiad o gost gyffredinol y cymhwyster, i gynnwys math a chost yr hyfforddiant cychwynol ar gyfer y SQE.
 - Ymchwiliad i effaith llwybrau hyfforddi ar ddilyniant gyrfa.
 - Ymchwiliad i effaith y SQE ar broffil ethnig a chefnidir economaidd-gymdeithasol y proffesiwn.
95. Saith i 10 mlynedd ar ôl cyflwyno'r SQE, byddwn yn cynnal astudiaeth i'w ddilysrwydd rhagfynegol. Mae dilysrwydd rhagfynegol yn cyfeirio at a yw sgoriau'r SQE yn gallu darogan perfformiad cyfreithiwr yn y dyfodol.

96. Bydd y dull hwn yn ein helpu i fonitro'r asesiad a'i effaith ar y farchnad. Mae nifer o fecanweithiau ar gael i ni fynd i'r afael ag unrhyw broblemau a ddaw i'r amlwg, gan gynnwys darparu canllawiau, diwygio ein rheoliadau a/neu adolygu diwyg yr asesiad. Yn wir, mae asesiad canolog yn ei gwneud hi'n haws i ni addasu diwyg yr asesiad yn gyflymach na system lle caiff yr asesiad ei ddsbarthu ar draws nifer fawr o ddarparwyr.
97. Rydym eisoes wedi dechrau gweithio i gasglu data perfformiad o fewn y system bresennol, er mwyn cael meincnod ar gyfer gwerthuso'r SQE.

Atodiad 1 – Llwybrau cyfredol tuag at dderbyniadau

Atodiad 2 – Llwybrau dangosol newydd tuag at dderbyniadau

Llwybrau i SQE1

Gradd yn y gyfraith sy'n integreiddio cwricwlwm SQE1

Gradd yn y gyfraith sydd ddim yn integreiddio cwricwlwm SQE1

Gradd nad yw'n ymwneud â'r gyfraith

Cymhwyster/profiad gradd a phrofiad gwaith cymwys

Gradd

Prentisiaeth

Cwrs sy'n cwmpasu cwricwlwm SQE1

Cwrs sy'n cwmpasu cwricwlwm SQE1

Cwrs SQE1

Prentisiaeth graddedig

SQE1

Llwybrau i SQE2

Profiad gwaith cymhwyso

Profiad gwaith cymhwyso

Hyfforddiant sgiliau

Prentisiaeth/
Prentisiaeth graddedig

SQE2

Rhaid i ymgeiswyr basio SQE1 cyn rhoi cynnig ar SQE2. Ond gall ymgeiswyr integreiddio'r gwaith paratoi ar gyfer SQE1 a SQE2 a phrofiad gwaith cymwys mewn unrhyw ffordd y dymunant. Llwybrau dangosol yn unig yw'r rhain. Rydym yn disgwyl ac yn awyddus i annog gwahanol lwybrau arloesol.

Nid ydym yn achredu darparwyr hyfforddiant SQE.

Atodiad 3 – Cerrig milltir SQE

